

Katowice, dnia 16 marca 2023 r.

Zn. spr.: ZU.6003.6.1.2023

***REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W KATOWICACH***

**PODSUMOWANIE
STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

***DLA
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU***

NADLEŚNICTWA ZAWADZKIE

na okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2032 r.
wg stanu na 01.01.2023 r.

MARZEC 2023 ROK

.....

SPIS TREŚCI

1. Podstawa prawna.....	4
2. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.....	4
3. Informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione.....	9
3.1. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.....	9
3.2. Opinie właściwych organów (PWIS i RDOŚ).	10
3.3. Zgłoszone uwagi i wnioski - udział społeczeństwa.....	10
4. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.....	15
5. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.	16
6. Załączniki.	17

1. Podstawa prawna.

Podsumowanie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko dla projektu *Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Zawadzkie* sporządzono w trybie *art. 55. ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021 poz. 2373 - z późn. zm.)*.

2. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.

Przy określaniu zadań gospodarczych kierowano się przepisami oraz zasadami zawartymi w:

- ✓ ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 1991 nr 101 poz. 444),
- ✓ ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227),
- ✓ ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880),
- ✓ ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 1995 nr 16 poz. 78),
- ✓ ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2003 nr 162 poz. 1568),
- ✓ ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627),
- ✓ rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. 1992 Nr 67 poz. 337),
- ✓ rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. 2012 poz. 1302),
- ✓ rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (DZ. U. 2014 poz. 1409),

Podsumowanie SOOŚ dla projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Zawadzkie

- ✓ rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (DZ. U. 2014 poz. 1408),
- ✓ rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (DZ. U. 2016 poz. 2183),
- ✓ rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2014 poz. 1713 z późn. zm.),
- ✓ rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (DZ. U. 2005 Nr 60 poz. 533),
- ✓ rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 Nr 25 poz. 133),
- ✓ Instrukcji Urządzania Lasu z 2011 r.,
- ✓ Zasadach Hodowli Lasu z 2011 r.,
- ✓ Instrukcji Ochrony Lasu z 2011 r.,
- ✓ Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasu z 2020 r.,
- ✓ wytycznych z Komisji Urządzeniowych.

Zgodnie z zapisem *art. 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2021 poz. 1275 z późn. zm.)*, trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem ochrony lasów, zwłaszcza ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych.

Trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się poprzez:

- wykonywanie - w oparciu o plan urządzenia lasu - zadań z zakresu ochrony, hodowli i użytkowania lasu wykorzystujących zasoby leśne w taki sposób i w takim tempie, które zapewni trwale zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji bez szkody dla innych ekosystemów;
- stopniowe dostosowywanie składów gatunkowych biocenoz leśnych do warunków biotopu w trakcie naturalnych bądź kierowanych

Podsumowanie SOOŚ dla projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Zawadzkie

procesów przebudowy, w oparciu o gospodarcze typy drzewostanów, określone na podstawie rozpoznania siedliskowego,

- skuteczną ochronę cennych elementów flory i fauny, w szczególności opisanych w programie ochrony przyrody obszarów i obiektów prawnie chronionych oraz obiektów nie objętych ochroną prawną, a cennych i ważnych dla zachowania różnorodności biologicznej,
- zabezpieczenie takiej ilości zasobów leśnych, która zapewnia prawidłową relację między zapotrzebowaniem rynku na ekologiczny surowiec – drewno, a zapewnieniem trwałego przyrostu zasobów leśnych,
- preferowanie naturalnego procesu odnawiania lasu oraz zalesiania gruntów nieleśnych, a także jak najpełniejszego wykorzystywania procesów zachodzących w ekosystemach,
- w lasach ochronnych wykonywanie zabiegów w sposób zapewniający zachowanie dominującej, ochronnej funkcji lasu, uwzględnianej, na każdym etapie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, w celu zaspokajania społecznych i ochronnych zapotrzebowań.

W PUL założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe wskazują m.in. na:

- a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:
  - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności,
  - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);
- b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych TD;
- c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa.

Określenie celów krótkookresowych polegało na:

- a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;
- b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;

Podsumowanie SOOŚ dla projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Zawadzkie

- c) zapewnieniu pożądanego ładunku czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu;
- d) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- e) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez:
  - określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
  - określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody,
  - określenie kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych.
- f) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu.

Projekt PUL jest dokumentem, określającym zadania z zakresu gospodarki leśnej na bardzo dużym poziomie szczegółowości (wskazania gospodarcze dla konkretnych wydziałów). Rozwiązania alternatywne konkretnych wskazań są analizowane w trakcie konstruowania całego PUL, a ostateczny wybór dokonywany jest na etapie uzgadniania wskazań gospodarczych i planu cięć. Oznacza to, iż w rzeczywistości przy tworzeniu planu na każdym etapie rozważane jest stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, obowiązującymi instrukcjami i wytycznymi oraz zasadą przezorności. Rozwiązania niewłaściwe, szkodliwe dla środowiska lub niezgodne z przyjętymi zasadami zagospodarowania lasu są odrzucane już na etapie tworzenia PUL, a przyjęte rozwiązania podlegają dalszej dodatkowej analizie w trakcie tworzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla PUL.

W prognozie oddziaływania na środowisko opisano, w jaki sposób dokonywano wyboru rozwiązań alternatywnych na poziomie konstruowania całego projektu Planu. Próba stworzenia wariantu alternatywnego wiązałaby się ze stworzeniem drugiego planu niezgodnego z przepisami prawa, w tym w szczególności z ustawą o lasach. Jednocześnie nie ma możliwości przyjęcia „wariantu zerowego” PUL, czyli nie tworzenia planu, gdyż sytuacja taka z punktu widzenia obowiązującego prawa jest niemożliwa. Dlatego też do oceny przedstawiony został tylko jeden wariant, najkorzystniejszy z punktu widzenia ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Komisji Założeń Planu (KZP), zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad

Podsumowanie SOOŚ dla projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Zawadzkie

prowadzenia terenowych prac urządzeniowych. Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy, a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczających przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów (TD) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu;
- określenie kryteriów i hierarchii kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzątającego.

Ustalenia zapadły w procesie dyskusji oraz zostały zapisane w formie protokołu z posiedzenia Komisji (dołączony do Elaboratu).

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębnego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych Komisji Urządzeniowych.

Optymalne rozplanowanie użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych i ma zapewnić ciągłość produkcji.

Podsumowanie SOOŚ dla projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Zawadzkie

Ostatnim etapem, na którym rozważano różne warianty, było posiedzenie Narady Techniczno-Gospodarczej (NTG), na której rozpatrywano warianty dotyczące intensywności projektowanego użytkowania przedrębego.

Przeprowadzona w Prognozie analiza wariantu najkorzystniejszego (optymalnego) z punktu widzenia ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków wskazuje na sposób oddziaływania PUL na środowisko oraz miejsca konfliktu pomiędzy gospodarką leśną i środowiskiem przyrodniczym. Każdej ocenie potencjalnego negatywnego oddziaływania towarzyszą wskazania jego minimalizacji bądź wskazania do rezygnacji z takiego zabiegu gospodarczego (o ile jest to tylko możliwe). Prognoza zawiera również zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych.

Podsumowując należy stwierdzić, że przedstawiona wersja projektu Planu Urządzenia Lasu wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko zawierają optymalne, możliwe do zastosowania rozwiązania minimalizujące potencjalny negatywny wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na środowisko naturalne wypracowane podczas konstruowania PUL, konsultacji społecznych oraz tworzenia Prognozy.

3. Informacja o tym, w jaki sposób wnioski oraz uwagi od społeczeństwa dotyczące projektu PUL zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione.

3.1. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.

W całości przyjęto do PUL przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań zapisów planu na środowisko.

W Programie Ochrony Przyrody zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych.

3.2. Opinie właściwych organów (PWIS i RDOŚ).

W toku prowadzonego postępowania organy upoważnione ustawowo do opiniowania projektu PUL, na wniosek Dyrektora RDLP w Katowicach, wydały stosowne opinie:

- ✓ PWIS zaopiniował projekt PUL wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko i nie wniósł uwag do jego zapisów.
- ✓ RDOŚ zaopiniował projekt PUL wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko i nie wniósł uwag do jego zapisów.

3.3. Zgłoszone uwagi i wnioski - udział społeczeństwa.

Zgodnie z treścią Instrukcja Urządzania Lasu z 2011 r. oraz zgodnie z *ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* – w procedurze opracowania planu czteroetapowo zrealizowany został udział społeczeństwa poprzez:

I etap – na początku opracowania projektu:

✓ na co najmniej miesiąc przed zwołaniem KZP, do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznych RDLP w Katowicach oraz prasie lokalnej podano (w załączeniu) informacje o:

- przystąpieniu do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu danego nadleśnictwa,
- przewidywanym terminie zwołania w tej sprawie KZP,
- możliwości udziału społeczeństwa w obradach KZP,
- celu spotkania tj. „Założeniach do planu urządzenia lasu” ustalanych podczas KZP,

✓ w okresie około miesiąca przed KZP skierowano zaproszenie do przedstawicieli urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych oraz organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach nadleśnictwa na posiedzenie KZP z wyszczególnieniem podstawowych celów obrad oraz ich przewidywanym harmonogramem.

Do udziału w KZP zaproszono 70 osób/instytucji spoza Lasów Państwowych. Wg. listy obecności z zaproszenia skorzystało 9 osób/instytucji spoza Lasów Państwowych.

II etap – na początku opracowania projektu:

✓ zamieszczono ogłoszenie (w załączeniu) w lokalnej prasie i w Biuletynie Informacji Publicznych RDLP w Katowicach o możliwości zapoznania się z dokumentacją wyjściową do opracowania projektu PUL wraz z POŚ. Do publicznego wglądu przedstawiono protokół z KZP. W ogłoszeniu zamieszczono informację o sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie termin ich składania (co najmniej 21 dni) oraz właściwości dyrektora RDLP do rozpatrywania uwag i wniosków.

W trakcie konsultacji protokołu z KZP w ustawowym terminie, ani bezpośrednio po nim nie wpłynęły do Dyrektora RDLP wystąpienia zawierające wnioski do pPULu.

III etap – na końcu opracowania projektu:

✓ w okresie około miesiąca przed NTG skierowano zaproszenie do przedstawicieli urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych oraz organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach nadleśnictwa na posiedzenie NTG z wyszczególnieniem podstawowych celów obrad oraz ich przewidywanym harmonogramem. Do udziału w NTG zaproszono 90 osób/instytucji spoza lasów Państwowych i BULiGL. Wg. listy obecności z zaproszenia skorzystało 19 osób/instytucji spoza lasów Państwowych i BULiGL.

IV etap – na końcu opracowania projektu:

✓ zamieszczono ogłoszenie (w załączeniu) w lokalnej prasie oraz Biuletynie Informacji Publicznych RDLP w Katowicach o możliwości zapoznania się z opracowaną dokumentacją projektu PUL wraz z POŚ. Do publicznego wglądu przedstawiono opracowaną dokumentację: „Projektu planu urządzenia lasu oraz prognozę oddziaływania na środowisko”. W ogłoszeniu zamieszczono informację o sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie termin ich składania (co najmniej 21 dni) oraz właściwości dyrektora RDLP do rozpatrywania uwag i wniosków.

W toku prowadzonych konsultacji społecznych projektu PUL w ustawowym terminie oraz poza nim wpłynęło do Dyrektora RDLP około 37 wystąpień zawierających postulaty. Wystąpienia te w toku rozpatrywania podzielono na trzy grupy: wystąpienia szczegółowe (1 sztuka), wystąpienia z lokalizacją (30 sztuk), wystąpienia ogólne (6 sztuk).

Podsumowanie SOOŚ dla projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Zawadzkie

Z wszystkich około 37 wystąpień 34 to wystąpienia od osób/instytucji spoza terenu zasięgu administracyjnego nadleśnictwa, a 3 wystąpienia to wystąpienia od osób/instytucji z terenu nadleśnictwa.

Z wszystkich około 37 wystąpień 0 wpłynęło po terminie oraz 0 wpłynęło do niewłaściwego organu (tj. do nadleśnictwa), a następnie zostało przekierowane do Dyrektora RDLP.

Uzasadnienie o którym mowa w art. 42 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029) zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych dla projektu Planu Urządzenia Lasu.

Wystąpienia zawierające uwagi i wnioski do projektu PUL zostały w trybie w/w ustawy wzięte pod uwagę i rozpatrzone w trakcie spotkania roboczego z udziałem Naczelnika Wydziału Urządzania Lasu z RDLP w Katowicach, Kierownika drużyny urządzeniowej z BULiGL oraz przedstawicieli Nadleśnictwa, a następnie przekazane Dyrektorowi RDLP do zatwierdzenia.

Powodami nieuwzględnienia części uwag był brak możliwości całkowitej rezygnacji z niektórych zabiegów w drzewostanach z powodów sanitarnych i/lub hodowlanych tj. zaawansowany wiek drzew, zakończenie możliwości owocowania (obsiewu nasion), uszkodzenia drzew, niezgodność doboru gatunkowego drzew do warunków siedliska, zaawansowany wzrost i zapotrzebowanie na dopływ światła dla młodego pokolenia lasu (dolnych warstw), znaczna kumulacja powierzchni drzewostanów w podobnym wieku. W zgłaszanych postulatach nie brano pod uwagę w/w istotnych z punktu widzenia gospodarki leśnej czynników decydujących o kompromisowych rozwiązaniach w konkretnym projekcie PUL.

Decydującymi powodami nieuwzględnienia części uwag była zbyt schematyczna argumentacja, bez przesłanek merytorycznych, w wielu przypadkach zawierających oczekiwanie całkowitego zaniechania cięć rębnych. W części wniosków można było zaobserwować wnoszenie o zmianę rębni, podczas kiedy w przywołanych adresach leśnych cięcia nie były tam w ogóle zaplanowane, co czyniło wnioski te bezprzedmiotowymi.

Podsumowanie SOOŚ dla projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Zawadzkie

W postulatach dot. ujęcia dużych obszarów leśnych do kategorii lasów o zwiększonej funkcji społecznej, przytaczano czasami adresy leśne wewnątrz dużych kompleksów leśnych, dla których nie znajdowano argumentacji do zakwalifikowania ich do tej kategorii lasów, co czyniło wnioski te nieuzasadnionymi. Podkreślić należy, iż na etapie sporządzania pPUL kwalifikowanie lasów o zwiększonej funkcji społecznej było konsultowane z samorządami na terenie, których lasy przylegają do terenów miejskich, bądź występuje zabudowa wielorodzinna w bezpośrednim sąsiedztwie lasów.

W odpowiedzi na postulaty dot. rębni zupełnych w wydzieleniach nad brzegami wód powierzchniowych należy zauważyć, iż w projekcie została wyznaczona sieć cieków naturalnych i bez względu na przyjęty rodzaj rębni zaplanowany pobór miąższości został pomniejszony w sposób umożliwiający pozostawienie ekotonu, w którym zgodnie z przyjętymi zasadami odstępuje się od prowadzenia prac z zakresu pozyskania drewna. Postępowanie w pełniących różne funkcje ekotonach opisane jest w programie ochrony przyrody na bazie regulacji branżowych, co gwarantuje utrzymanie stref i ich pozytywnej roli, np. utrzymania i kształtowania drzewostanów odpornych na wiatry czy zachowania korytarzy ekologicznych.

Zgłoszony we wniosku postulat dot. wykonywania rębni zupełnych w ekotonie na granicy lasu jest mało zasadny, gdyż większość granicy to granica leśna sąsiadująca z lasami innych nadleśnictw bądź lasów innych własności np. lasy prywatne. W pojedynczych przypadkach odstępstwo od reguły zaniechania cięć zupełnych na granicy lasu podyktowane jest występowaniem drzewostanów o obniżonej stabilności np. opanowane silnie przez jemiele, wymagające pilnych cięć sanitarnych.

Zgłoszone w postulatach wykazy z lokalizacją obserwacji fauny oraz flory podlegały zagregowaniu do tych, które występują na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa i tym samym mogą przejść weryfikację terenową. Rośliny ze zagregowanego wykazu o lokalizacji nieznanej będą przedmiotem weryfikacji w trakcie kolejnych sezonów wegetacyjnych i po pozytywnej weryfikacji zostaną ujęte w corocznej aktualizacji monitoringu prowadzonego przez Służbę Leśną, tak jak to standardowo czyni się w przypadku nowych stanowisk. W trakcie realizacji PUL ujawniają się gatunki chronione, a następnie w ramach aktualizacji programu ochrony przyrody są one uwzględniane.

Kwestie wskazywanych miejsc rozrodu i wychowu zwierząt wymagają zweryfikowania przez organy właściwe ustawowo do formalnego

Podsumowanie SOOŚ dla projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Zawadzkie

wyznaczania tego typu stref. W programie ochrony przyrody zapisane są działania minimalizujące negatywny wpływ na potencjalne miejsca rozrodu.

W odniesieniu do wniosku dot. niewłaściwej ochrony gleb leśnych (zabiegi agrotechniczne), należy podkreślić, iż w Planie Urządzenia Lasu nie zapisuje się techniki zabiegów dla poszczególnych fragmentów lasów, nie zawiera on zapisu sposobu przygotowania gleby. Każdorazowo ocena sposobu przygotowania gleby konkretnej powierzchni i sposobu jej odnawiania jest szczegółowo analizowana, a zabiegi określane są na etapie realizacji w sposób umożliwiający skuteczne odnowienie. W związku z postulatem, w którym poruszono temat zabiegów agrotechnicznych poprzedzających odnowienie oraz na etapie pielęgnacji, poprzez które ma dochodzić do zanieczyszczenia gleby, należy zwrócić uwagę, iż PUL nie określa techniki wykonywania prac gospodarczych, natomiast w ramach procedur przetargowych zlecających wykonanie konkretnych prac leśnych istnieją zapisy, które wymagają zabezpieczenia przed szkodami w środowisku np. w postaci konieczności stosowania olejów biodegradowalnych, posiadania mat sorbencyjnych i sorbentów.

Odnosnie wykonywania zabiegów cięć rębnych na jednym większym obszarze w przedstawionym do konsultacji społeczeństwa w projekcie PUL, zaplanowano zabiegi tak by rozłożyć je z perspektywą ładu czasowo-przestrzennego na wiele dziesięcioleci.

W stosunku do postulatu rezygnacji z zabiegów rębnych w starodrzewach bilans drzewostanów starych i bardzo starych w skali całego Nadleśnictwa wskazuje, iż prowadzi się prawidłowo gospodarkę leśną i powierzchnia drzewostanów starych nie maleje. Pod względem przyrodniczym cenne starodrzewy zostały wyłączone z użytkowania rębego. Na terenie Nadleśnictwa pozostawiono wiele obszarów z cennymi starodrzewami, tak aby zapewnić odpowiednie warunki siedliskowe dla wszystkich organizmów, które nie mogą funkcjonować w zmienionym otoczeniu. Część z tych obszarów jest objęta ustawowymi formami ochrony przyrody.

Wobec zgłoszonych we wnioskach ograniczeń zadań gospodarczych w postaci całkowitego zaniechania cięć w pobliżu Małej Panwi, należy zauważyć, iż zabiegi zostały zaplanowane na poziomie minimalnym, nie ograniczając przy tym rekreacyjnej funkcji lasu oraz nie powodując zagrożenia dla środowiska, z uwzględnieniem obostrzeń wynikających z istniejącej formy ochrony przyrody – obszar Natura 2000 Dolina Małej Panwi.

Podsumowanie SOOŚ dla projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Zawadzkie

Co do zgłaszanych we wnioskach ograniczeń zadań gospodarczych wokół form ochrony przyrody, w tym użytków ekologicznych należy zwrócić uwagę, iż zaplanowane zadania gospodarcze były przedmiotem wcześniejszych uzgodnień roboczych z przedstawicielami Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (jeszcze przed konsultacjami projektu Planu Urządzania Lasu) i w trakcie tych uzgodnień uwzględniono działania minimalizujące negatywny wpływ poprzez odstąpienie od niektórych zabiegów, zmianę rodzajów zabiegów, zmniejszenie intensywności zabiegów, stosowanie stref buforowych oraz rozłożenie wykonania zabiegów w czasie i przestrzeni (niekumulowanie).

W kwestii dotyczącej powoływania nowych rezerwatów przyrody oraz pomników przyrody, należy zauważyć, iż Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych nie jest ustawowym organem właściwym do powoływania tej formy ochrony przyrody, a decyzja tego typu spoczywa na innych organach.

Projekt PUL opracowany przez Dyrektora RDLP w Katowicach został sporządzony w sposób wyważony, stonowany i merytoryczny oraz z zachowaniem równowagi pomiędzy różnymi (czasami sprzecznymi) oczekiwaniami społeczno-gospodarczymi. W dokumencie tym działania gospodarcze uwzględniają uregulowania wynikające z Zarządzenia nr 58 Generalnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 5 lipca 2022 roku w sprawie wprowadzenia "Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie lasów Państwowych" w zakresie priorytetów gospodarki leśnej, ochrony przyrody i krajobrazu, wymiany pokoleń lasu, odnowienia i pielęgnowania lasu, bezpieczeństwa publicznego.

4. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Biorąc pod uwagę zakres realizacji zadań zawartych w projekcie oraz uwzględniając położenie gruntów nadleśnictwa w stosunku do granicy państwa stwierdzono, iż realizacja zadań zawartych w PUL nie będzie powodować istotnych oddziaływań transgranicznych.

5. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Stosownie do zapisów *art. 55. ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* - organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z przyjętą propozycją metod i częstotliwości (art. 55. ust. 3 pkt 5 w/w ustawy).

Do monitorowania realizacji zadań określonych w decyzji ministra właściwego ds. środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu zostanie wykorzystany system kontroli istniejący w Lasach Państwowych:

- Inspekcja Lasów Państwowych przeprowadza kontrole okresowe, problemowe oraz doraźne.
- Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego w RDLP przeprowadza kontrole bieżące, doraźne i problemowe. Kontrolowana jest cała działalność nadleśnictwa: m. in. realizacja PUL, prawidłowość wykonania zabiegów hodowlanych, działania z ochrony lasu i ochrony przyrody.
- Wydziały merytoryczne RDLP wykonują kontrole problemowe i kontrole bieżące w zakresie swojego działania.
- W nadleśnictwie realizacja zadań PUL kontrolowana jest wewnętrznie bezpośrednio w każdym leśnictwie przez kierownictwo jednostki.
- Analiza gospodarki leśnej minionego okresu sporządzona na zakończenie cyklu 10-cio letniego obowiązywania planu, zamieszczona w następnym PUL, jako monitoring długookresowy.

Metody i zakres monitoringu skutków realizacji postanowień PUL:

- ✓ kontrola sposobu wykonania cięć w użytkowaniu rębnym w odniesieniu do propozycji zawartych w planie (np. pozostawienie pasów ochronnych, biogrup),
- ✓ kontrola poprawności wykonania zabiegów pielęgnacyjnych (czyszczenia, trzebieże),
- ✓ analiza rodzajów wykonanych rębni w odniesieniu do rębni zapisanych w planie,
- ✓ analiza składu gatunkowego upraw w porównaniu do składów zaprojektowanych w planie, w tym na siedliskach przyrodniczych,

Podsumowanie SOOŚ dla projektu planu urządzenia lasu – Nadleśnictwo Zawadzkie

- ✓ kontrola okresu przeprowadzonych zabiegów w konkretnych drzewostanach w stosunku do terminu wskazanego w planie jako optymalny,
- ✓ kontrola i ocena wykonania zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody,
- ✓ kontrole problemowe i okresowe z zakresu ochrony przyrody (dot.: ochrony strefowej gatunków, prowadzenia prac w rezerwachach, aktualizowania wykazów form ochrony przyrody, prowadzenia w SILP ewidencji form ochrony przyrody).

6. Załączniki.

- 1) Kopia ogłoszenia w lokalnej prasie o zwołaniu KZP,
- 2) Kopia ogłoszenia w BIP o zwołaniu KZP,
- 3) Kopia ogłoszenia w lokalnej prasie o możliwości zapoznania się z założeniami do opracowania dokumentacji projektu PUL wraz z POŚ,
- 4) Kopia ogłoszenia w BIP RDLP w Katowicach o możliwości zapoznania się z założeniami do opracowania dokumentacji projektu PUL wraz z POŚ,
- 5) Kopia ogłoszenia w lokalnej prasie o możliwości zapoznania się z opracowaną dokumentacją projektu PUL wraz z POŚ,
- 6) Kopia ogłoszenia w BIP RDLP w Katowicach o możliwości zapoznania się z opracowaną dokumentacją projektu PUL wraz z POŚ.
- 7) Uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych dla projektu Planu Urządzenia Lasu
- 8) Opinia Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego,
- 9) Opinia Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska,
- 10) Odpowiedź RDLP w Katowicach na opinię RDOŚ.

Sporządził:

Grzegorz Janas

Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu

ZAŁĄCZNIKI